

Ympäristönsuojeluviranomaisen valvontakertomus 2025

1. Johdanto

Ympäristönsuojelun valvontasuunnitelma (ympäristönsuojelulaki 527/2014 § 168) vuosille 2022–2025 hyväksyttiin rakennus- ja ympäristölautakunnassa 3.2.2022 § 6. Valvontasuunnitelman ja -ohjelman toteutumista arvioidaan vuosittain koottavassa valvontakertomuksessa.

2. Ympäristönsuojelulain valvonta

2.1. Luvanvaraiset, ilmoituksenvaraiset ja rekisteröitävät laitokset

Säännöllisesti valvottavia ympäristöluvanvaraisia, ilmoituksenvaraisia ja rekisteröitäviä laitoksia oli 31.12.2025 yhteensä 76 (Loviisassa 55, Lapinjärvellä 21). Lukuun sisältyvät jätelain nojalla rekisteröidyt laitokset. Vuoden aikana yhdelle laitokselle myönnettiin ympäristölupa. Yksi laitos siirtyi luvan muuttamisen myötä valtion valvontaviranomaiselle. Yksi uusi laitos rekisteröitiin (YSL) ja kahden rekisteröidyn laitoksen toiminta lakkasi. Vuodenvaihteessa oli vireillä yksi ympäristölupa (uusi toiminta) ja yksi ilmoituksenvaraista toimintaa koskeva asia.

Lupavelvollisten ja rekisteröitävien toimintojen valvontaa toteutettiin käymällä läpi vuosi- ja tarkkailuraportit. Määräaikaistarkastuksia tehtiin 19 ympäristönsuojeluyksikön valvomassa laitoksessa. Ympäristönsuojeluyksikköön saapuneet vuosiraportit ja tarkkailutulokset käytiin läpi.

Taulukko 1. Luvanvaraisten ja rekisteröitävien laitosten säännöllinen valvonta vuonna 2025

	Loviisa	Lapinjärvi	Yhteensä
Määräaikaistarkastukset	16	3	19
Määräaikaistarkastukset ELY:n valvomat laitokset	5	1	6
Vuosiraportit ja tarkkailutulokset	25	9	34

Ympäristönsuojeluyksikkö osallistui lisäksi ELY-keskuksen valvontavastuulla olevien laitosten valvontaan. Yhteisiä määräaikaistarkastuksia tehtiin kuusi.

2.2. Kertaluonteista toimintaa koskevat ilmoitukset

Vuonna 2025 ympäristönsuojeluyksikkö teki 11 päätöstä ympäristönsuojelulain 118. §:n mukaisista meluilmoituksista.

2.3. Onnettomuus-, haitta ja rikkomistilanteet

Haitta- ja rikkomistilanteiden valvontaa tehtiin sekä ympäristönsuojelulain että jätelain nojalla. Epäkohdat liittyivät usein kummankin lainsäädännön rikkomiseen. Laillisuusvalvontaa tehtiin sekä oma-aloitteisesti että kuntalaisilta tulleiden ilmoitusten perusteella.

Haittailmoituksia ympäristönsuojeluyksikköön tuli noin 50. Valkon satamaa liittyviä ilmoituksia tuli edellisvuoteen verrattuna huomattavasti vähemmän. Valkon sataman ympäristölupaa valvoo ELY-keskus, ja kaikki haittailmoitukset välitettiin eteenpäin ELY:lle.

Muut haittailmoitukset liittyivät muun muassa alueiden roskaantumiseen, hajuun, meluun, savuhaittoihin ja jätteiden polttamiseen. Moni haittailmoitukseen liittyvä asia hoidettiin sähköpostitse tai puhelimitse, mutta tarvittaessa toimenpiteisiin ryhdyttiin tekemällä kohteeseen tarkastus tai tekemällä toiminnanharjoittajalle selvityspyyntö sekä antamalla kirjallisia kehotuksia.

2.4. Ympäristönsuojelulain muu valvonta

Ympäristönsuojeluyksikössä tarkastettiin kahdeksan nitraattiasetuksen mukaista ilmoitusta lannan patterointiin liittyen.

Ympäristönsuojelumääräysten valvontaa toteutettiin pääsääntöisesti neuvomalla ja ohjeistamalla puhelimitse ja sähköpostitse sekä tarkastuskäyntien yhteydessä. Ympäristönsuojelumääräyksiä koskevia poikkeamispäätöksiä tehtiin kolme.

Jätevesijärjestelmien rakentamiseen liittyviä asioita käsiteltiin yhteistyössä rakennusvalvonnan kanssa, jonka lisäksi neuvottiin asiakkaita jätevesien käsittelyyn liittyvissä asioissa. Näitä tapauksia oli noin 40. Jätevesien valvontaan liittyen tehtiin yhteistyötä Loviisan vesiliikelaitoksen ja yhden vesiosuuskunnan kanssa.

3. Jätelain valvonta

3.1. Jätelain säännöllinen valvonta

Jätelain 124. §:n mukaisia, määräajoin tarkastettavia vaarallisia jätteitä tuottavia laitoksia tarkastettiin vuoden aikana yhteensä kymmenen. Kaikille toiminnanharjoittajille annettiin kehotuksia jätteiden varastointiin tai muuhun jätelain noudattamiseen liittyvien epäkohtien korjaamiseksi.

3.2. Jätelain yleinen valvonta

Kohteita, joilla oli aktiivinen siivouskehotus, oli vuoden aikana yhteensä 22 kpl. Kuudessa kohteessa kehotusta noudatettiin, ja näistä kolme oli jätelain valvontaan

kuuluvia. Valvontatoimet on lopetettu näissä. Monessa kohteessa kehotuksia on annettu sekä jätelain että rakentamislain nojalla.

4. Maa-aineslain säännöllinen valvonta

Valvottavia maa-aineslain mukaisia kohteita oli 31.12.2025 yhteensä 19 (Loviisassa 16, Lapinjärvellä 3), joista kahdeksan on yhteislupia. Kahdelle maa-ainesalueelle myönnettiin vuoden 2025 aikana jatkolupa. Yhden kohteen lupa umpeutui marraskuussa 2025, mutta säilyy valvontakohteena, kunnes luvassa asetetut velvoitteet ovat täyttyneet.

Valvontaa toteutettiin määräaikaistarkastuksin ja tarkastuksia tehtiin yhteensä 19 kohteessa. Sellaisissa maa-ainestenottokohteissa, joissa maa-ainesten ottoa ei vielä ole ollut tai ottamistoimintaa ei vuoden 2025 aikana ollut ollut, ei suoritettu määräaikaistarkastusta, jossa toiminnanharjoittaja on läsnä. Näitäkin kohteita kuitenkin valvottiin muulla tavoin.

19 maa-ainekohteen vuosiraportit ja tarkkailutulokset tarkastettiin. Kaikissa kohteissa ei ole tarkkailua, mutta kaikki maa-ainestenottamisluvalliset tahot raportoivat maa-ainesten ottamismäärät.

Taulukko 2. Maa-aineslain mukaiset valvontakohteiden tarkastukset vuonna 2025

	Loviisa	Lapinjärvi	Yhteensä
Määräaikaistarkastukset	16	2	18
Vuosiraportit ja tarkkailutulokset	16	2	18

Kotitarveottoon liittyviä ilmoituksia ei vastaanotettu. Ympäristönsuojeluyksiköllä ei ollut osoittaa resursseja kotitarveoton valvontaan.

5. Muu laillisuusvalvonta ja ennakkovalvonta

Ympäristönsuojeluyksikkö ohjeisti ja neuvoi ruoppausta ja vesikasvien niittoa suunnittelevia tahoja ja tarvittaessa kommentoi ELY-keskukselle tulleita ilmoituksia vesitaloushankkeista. Ilmoituksia tuli kommentoitavaksi noin 30 kappaletta.

Ennakkovalvontaa tehtiin antamalla lausuntoja muun muassa lupahakemuksista ja kaavaehdotuksista.

6. Yhteistyö muiden viranomaisten kanssa

Ympäristönsuojeluyksikkö on edellä kuvatun mukaisesti tehnyt yhteistyötä rakennusvalvontayksikön ja ELY-keskuksen kanssa.

Yhteistyötä tehtiin myös Itä-Uudenmaan poliisin ympäristörikostutkintaryhmän, jätehuoltoviranomaisen, pelastusviranomaisen, terveydensuojeluviranomaisen, SYKE:n ja naapurikuntien ympäristönsuojeluviranomaisten kanssa.

7. Valvontasuunnitelman ja -ohjelman toteutumisen arviointi

Ympäristönsuojeluyksiköllä oli vuoden 2025 aikana käytettävissään 3,5 henkilötyövuotta. Valvontasuunnitelman ja -ohjelman mukaista valvontatyötä suorittavat ympäristönsuojelutarkastajat, ympäristövalvoja ja ympäristöpäällikkö oman tehtäväalueensa mukaisesti ja muiden tehtäviensä ohella. Valvontatehtävät ovat vain osa viranomaistehtävien laajaa tehtäväkenttää ja viranomaistehtävien lisäksi ympäristönsuojeluyksikölle kuuluvat lakisääteisesti myös ympäristönsuojelun edistämistehtävät.

Ympäristönsuojeluyksikkö priorisoi valvontaohjelman mukaisesti luvanvaraisten, ilmoituksenvaraisten ja rekisteröintivelvollisten laitosten sekä jätelain 124. §:n mukaisten laitosten valvontaa. Näiden laitosten suunnitelmallinen valvonta on toteutunut valvontasuunnitelman ja -ohjelman mukaisesti.

Haittailmoitusten kohdalla ympäristönsuojeluyksikön resurssit eivät riitä kaikkien kohteiden tarkastamiseen, ja tarkastus tai muu asian selvittäminen on siksi tehty tapauskohtaisen tilannearvion perusteella. Joihinkin kohteisiin tehtiin useita tarkastuskäyntejä.

Valvonnan tehokkuuteen ja laatuun vaikuttavat käytössä olevat tietojärjestelmät ja niiden yhtenäinen käyttö. Järjestelmien ylläpidossa priorisoidaan kaupungin omaa sähköistä tietokantaa (Trimble Locus Cloud), joka on käytännön työssä toimivampi kuin valtion ylläpitämä ympäristönsuojelun tietojärjestelmä (YLVA). YLVA-järjestelmää on päivitetty vuoden 2025 aikana resurssien mukaan.

Yhteenvedo valvontasuunnitelman ja -ohjelman mukaisista valvontatapahtumista ja muista tapahtumista

Lupatapahtumat, rekisteröinnit ja muut päätökset	Kaikki	Lapinjärven osuus
– maa-ainesluvat ja yhteisluvat (sis. luvan siirtämiset)	3	0
– ympäristöluvat ja ilmoituspäätökset (sisältää lupien rauettamisen)	2	0
– rekisteröinnit (JL) 5	5	1
– rekisteröinnit (YSL, sis. toiminnan lopettaminen)	2	
– vakuuspäätökset (MaL, YSL)	2	0
– melupäätökset (YSL)	11	0
– poikkeaminen ympäristönsuojelumääräyksistä (YSL)	3	0
– hallintopakkoasiat	1	
– vireillepanoasioita koskevat päätökset	1	
– luonnonmuistomerkin rauhoittaminen	1	0
Yhteensä	31	1
Lausunnot		
– kaavalausunnot	4	0
– lausunnot Etelä-Suomen aluehallintovirastolle	4	0
– muut viranomaisille annetut lausunnot	5	1
– tuomioistuimelle annetut lausunnot	1	0
– jätevesiasiat	40	2
– nitraattiasetuksen mukaiset ilmoitukset	8	2
– muut lausunnot, selvityspyynnöt	1	0
Yhteensä	63	5
Valvontakäynnit		
– valvontaohjelman mukaiset määräaikaistarkastukset (YSL)	19	3
– Valvontaohjelman mukaiset määräaikaistarkastukset (YSL) ELY:n valvomiin laitoksiin	5	1
– valvontaohjelman mukaiset määräaikaistarkastukset (JL)	10	0
– muut valvontaohjelman mukaiset suunnitellut tarkastukset	47	3
– muut tarkastukset	66	10
Yhteensä	147	17
Vuosiraporttien ja tarkkailutulosten tarkastukset (YSL, JL, MaL)	52	11
Tarkastukset yhteensä	199	28

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteuma 2025
Lupatapahtumat ja lausunnot	61	85	94
Valvontakäynnit ja tarkastukset	184	175	199